

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici.
— Dopisi se ne vračajo. — Št. pri čerkovnem uradu v Ljubljani 11.953.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 120 D, za pol leta 60 D, za četrt leta 30 D, mesečno 10 D, za inozemstvo 150 D. — Plača in toži se v Ljubljani.

LETO VI.

LJUBLJANA, dne 27. januarja 1923.

ŠTEV. 11.

Gospodarski sosvet.

Casopisi so prinesli vest, da se začetkom februarja sestane gospodarski sosvet, kateri bo prefrasel načrt nove carinske tarife. Določila se bo končno veljavna sestava, katere se predloži potem ministrskemu svetu.

Ko čitamo to vest, se spomnimo na prvo zasedanje tega sveta pred dvema leti. Tudi takrat je bilo v februarju in takrat so se zbrali zastopniki naših gospodarskih organizacij in pridobitnih slojev. Na zborovanju je bil sam minister za trgovino in industrijo, takrat dr. Kukovec. Zastopniki gospodarskih krogov iz cele države so smatrali zborovanje za jako važno in so si obetali mnogo dobrega. Že po naravi sami so obstojala velika nasprotna med posameznimi skupinam in vendar so zastopniki imeli pred očmi ne samo koristi svoje stroke, ampak tudi splošnosti in so se zato zedinili na osnovno carinske tarife, katere bi omogočala uspešno delovanje naše trgovine in bi tudi nudila prilično zaščito naši industriji. Zastopniki vseh panog našega gospodarstva in gospodarskih krogov so se vrnili zadovoljni z delom in uspehom. Kako so pa bili presenečeni in razočarani, ko je potem čez mesec izšla carinska tarifa, ki je vsebovala nasprotno od tega, kar so določili člani gospodarskega sveta.

Sedaj zopet sklicujejo zastopnike naših gospodarskih krogov. Ne vemo, kako stališče bodo zavzeli naši gospodarski krogi. Na vsak način bodo zahtevali jamstev, da se bodo njihovi nasveti in predlogi vpoštevali in uvaževali, ker zastopniki gospodarskih krogov imajo pač važnejšega dela, kot pa hoditi gledat gospoda ministra in njegove načelnike. Dokler gospodarski krogi nimajo jamstva, da sklepi in predlogi ne bodo doživeli enake usode, kakor v prejšnjih letih, je vsako sestajanje in zborovanje nepotrebno.

Nadalje morajo dobiti v roke gospodarski krogi pravočasno program in material za zborovanje, da se morejo doma pripraviti na zasedanje in bodo mogli na zborovanju zastopati ne samo svoje osebno mnenje, ampak tudi mnenje in nasvete čistih krogov, katere bodo zastopali.

Fr. Zelenik:

Vzroki nazadovanja.

Veliko se je že pisalo in se še piše na vseh straneh o narodnem gospodarstvu in valuti, o državnih finančnih in budžetu. Medtem ko si belimo glave s temi vprašanji, ko navajamo najrazličnejše vzroke padanju naše valute, ko se pečamo z nasveti in načrti, kako bi popravili svojo valuto in svoje gospodarstvo, se vrednost našega denarja vedno bolj ruši. Štiri leta smo sami svoji gospodarji in štiri leta že leze naš dinar navzdol in danes nimamo trdnega prepričanja, da ne bo zlezel še nižje. Tolažili smo se vedno in se še tolažimo, da bo in mora biti boljše, ker je naša zemlja neizmerno bogata na prirodnih dobrinah, da imamo za izvoz velike množine surovin in pridelkov, da je malo papirnatega denarja v prometu itd. Vse to drži, vse to je res in bi po mišljenju vsakega treznega človeka to moralo vplivati ugodno na vrednost našega denarja. Ali dinar vseeno propada in preti nam resna ne-

varnost, da bomo prej ali slej prišli na stopnjo naše sosede Avstrije. Tolažimo se z boljšo bodočnostjo, pa plačujemo za tuje valute naravnost neverjelno ceno, celo za take valute, ki imajo mnogo manjšo notranjo vrednost.

Vprašujemo se, zakaj je tako. Slišali smo že nešteto nasvetov in predlogov od strani praktikov in teoretikov, kako bi popravili svojo valuto in svoje gospodarstvo. Bili so vmes jako dobri nasveti resnih in izkušenih mož. Nekatere nasvete in predloge smo poizkusili v praksi, ali uspeha ni bilo, vsaj trajnega ne.

Za vse neuspehe iščemo krivice in tako radi jih najdemo v voditeljih našega državnega gospodarstva. Naši finančni ministri so vedno tiste žrtve, na katere padajo očitki. In vendar smo vse nesreče krivi vsi državljani, ne samo naši ministri.

V težavah se nahaja danes celi svet in si tedaj ne smemo misliti, da bi ravno naša Jugoslavija lahko delala izjemo. Posledice vojne bi čutili na vsak način tudi mi, vendar tako občutne bi ne mogle biti, kakor so. Velikanske obveznosti, katere so se naložile Nemčiji, vplivajo na gospodarstvo tudi drugih slabših držav. Temu vplivu se ne more izogniti naša Jugoslavija.

Valute se ne cenijo vedno po notranji vrednosti, nego tudi po simpatijah. In teh Jugoslovani pač ne uživamo v posebni meri, nasprotno, imamo sosede, kateri bi nas radi v žlici vode vtopili. Krogom velike antante so znani naši junaški boji za propadlo Avstrijo in če bi ne bilo Srbov, bi nam šlo še slabše v tem oziru, bi občutili vso nenaklonjenost zmagovalcev. Za zmago antante so trpeli le Srbi, medtem ko imamo Slovenci in Hrvati na računu železne in kronprinzregimente. Na simpatije se tedaj naše bolj šibko zunanje zastopstvo težko opira in je tudi že doživelo več neuspehov. Teh je kriva še druga okoliščina. Država je velika družina ali združga. Težko je zastopati družino ali državo, v kateri ni složnosti.

Na precejevanje naše vrednosti jako neugodno vpliva naša notranja razdrapanost. Že štiri leta so pre-

tekla od prevrata do danes, pa še vedno ni urejen naš notranji položaj, še vedno se nismo zedinili o temeljnih načelih državne uredbe. Notranja neurejenost naše države je v prvi vrsti kriva propadanja našega gospodarstva in našega denarja. Ta neurejenost je glavni izvor vse naše nesreče. Vsi drugi vzroki so postranskega pomena in vpliva.

Strankarski in plemenski interesi so nam več kot državni interesi. Slepa strankarska strast in plemenski separatizem raje pusti propadati državo in narodno gospodarstvo, kakor da bi bil za pameten in resen sporazum. Strankarstvo je krivo žalostnega stanja našega gospodarstva, naših financ, naše valute.

Manjka nam zavesti navdušenih in ponosnih državljanov, kateri hočejo veliko in jako državo. Manjka nam čuta vzajemnosti. Sto- in stoletno robstvo nam je popolnoma ubilo čut za svobodo, nam je vzgajilo hlapčevsko naravo, ki, prosta tujega gospodstva, se ne more uživati v svobodo. Zato se ne moremo sporazumeti za potrebno ureditev države in za koristno sožitje z brati. Zato sami ne znamo, kaj prav za prav hočemo.

Da bi bil naš notranji položaj urejen in ugotovljen, bi se lažje branili tujih vplivov in naše zunanje zastopstvo bi uspešneje in samozavestneje nastopalo, bi ne doživljalo toliko neuspehov. Pri urejenem notranjem položaju bi tudi naše narodno gospodarstvo lahko napredovalo in naš denar bi imel mnogo večjo vrednost, bi ne propadal, nasprotno, vrednost bi se dvigala.

Postavimo si državo na dobre temelje, popustimo vsak nekaj v svojih plemenskih in drugih zahtevah, pa se bomo lahko sporazumeli in si bomo uredili državo na znotraj. Potem šele bomo lahko delali za zboljšanje svojega gospodarstva. Potem šele bomo dobili podlago zaupanju inozemstva. Kjer ni sporazumnosti in reda, tam ni blagoslova. Dokler nimamo urejene države in uprave, dokler bratje nismo složni, je vsako delo za zboljšanje gospodarstva brezuspešno.

med investiranim in prometnim kapitalom je tako zdravo, kakor je sploh to mogoče.

Na delniško glavnico 5.000.000 dinarjev izkazuje družba dobiček Din 200.041,47, t. j. 4 %. To ni velik dobiček, ali cela bilanca napravi na nas vtis, da je večji kakor se izkazuje. Družba očitno ne vodi politiko visoke dividende.

Rezerv do sedaj družba nima, ker obstoja šele eno leto. Zato se pa že v prvi bilanci nada, da si z večjim odpisom ustvari latentno rezervo, kakor bomo to razvideli iz računa izgube in dobička.

Dolgovi družbe znašajo skupaj Din 2.184.769,55, torej niti polovico lastnega kapitala. Tudi to razmerje priča o zdravem in dobrem temelju družbe.

Od lastnega kapitala je vezanega v investicije samo 3 1/2 %, med tem ko služi ostalih 96 1/2 % prometu. Družba ima zadostni lastni kapital in ni odvisna od upnikov ali bank.

Likviditet družbe je vsekako izvrsten.

Postavimo poedine postavke po redu, kako bi se zamogle realizirati:

1. Gotovina . . . Din 84.576,94
2. Vložbe pri denarnih zavodih . Din 1.249.560,73
3. Vrednostni papirji Din 30.000,—
4. Dolžniki Din 2.829.306,40
5. Zaloga blaga . Din 3.016.366,95

Prvi dve postavki, gotovina in naložbe pri bankah, predstavljata vsakčasno likvidno imovino, ki je vedno na razpolago.

Ravno tako bi se zamoglo, v slučaju potrebe, prav kmalu realizirati vrednostne papirje, če tudi pri današnjih borznih stagnacijah z morda večjo izgubo.

Dolgovi posameznih odjemalcev dohajajo postopno po roku, označenem na fakturah. Z ozirom na to se lahko postavka »dolžniki« smatra za zadostno pokrilje »upnikov«, ker se njih poravnava vrši sporedno, tako da zamoremo z inkasiranim denarjem »dolžnikov« plačati naše »upnike«.

Zaloga blaga se lahko v slučaju potrebe realizira, samo da bo ta realizacija potrebovala več časa ter eventualno še tudi odobrenje začasnih kreditov.

Primerjajmo sedaj poedine postavke pasive z gornjo aktivo. Tu je pred vsem dobiček Din 200.041,47, ki se bo najbrže takoj po običnem zboru razdelil. Za kritje dividende zadostuje gotovina in en mali del naložbe pri bankah.

Postavka upniki Din 2.184.769,55 se lahko krije iz ostanka gotovine pri bankah (Din 1.130.000,—) ter iz donosa dolžnikov, medtem ko ostane zaloga blaga nedotaknjena. Po vsem tem vidimo, da je likviditet te družbe zelo dovoljen.

V došedanjih bilancah je bil navadno iznos upnikov mnogo večji kakor saldo dolžnikov. V tej bilanci so si postavke približno enake, kar bi bilo povsod potrebno. V predležeči bilanci ni pod postavko »upniki« nikakih stalnih bančnih kreditov, medtem ko so dosegli v došedaj razglašanih bilancah bančni krediti povsem visoke vsote.

Pri bilanci, ki jo pirobčujemo, bi se lahko pripomnilo, da drži družba sorazmerno veliko vsoto kot naložbo pri bankah in da vsled tega ne izkorišča dovolj svojo delniško glavnico.

Račun izgube in dobička, o katerem bomo pozneje govorili, izkazuje, da je plačala družba v teku

St. Kukla:

Kako je treba čitati bilance delniških družb.

(Nadaljevanje.)

Bilancam, navedenim v prejšnjih poglavjih, smo pristavili razne pripombe. V sledečem prinašamo

bilanco neke trgovske delniške družbe, katero lahko postavimo kot vzor bilanc.

Bilanca dne 31. decembra 19...

Gotovina	84.576	94	Del. glavnica	5.000.000	—
Zaloga blaga gl. popisa	3.016.366	—	Razni dolžniki gl. popisa	2.184.769	55
Vrednostni papirji . . .	30.000	—	Čisti dobiček	200.041	47
Gotovina pri denar. zav.:					
Naložbe pri bankah:					
A Din 1.006.615,95					
B Din 104.908,75					
post. črk. ur. 158.036,03	1.249.560	73			
Razni upniki gl. popisa .	2.829.306	40			
Trgovinska uprava . . .	175.000	—			
	7.384.811	02		7.384.811	02

Ta bilanca je tako pregledno sestavljena, da je ne moremo sestaviti po naši shemi.

Na strani aktiva predstavlja investicije samo ena edina postavka »Trgovinska uprava Din 175.000,—« med tem ko predstavljajo ostale

postavke aktivne prometni kapital, ki znaša skupno Din 7.209.811,02. Iz tega razvidimo takoj, da je družba naložila v investicije samo 2 1/2 % svojih celokupnih denarnih sredstev, medtem ko se nahaja ostalih 97 1/2 % stalno v prometu. Razmerje

leta okrog Din 65.000.— za obresti provizije bančnega kredita. Iz tega je razvidno, da ni pustila družba ta del glavnice neizkoriščenega, temveč se je po večini poslužila bančnega kredita.

Družba je zraven bilance objavila v časopisih tudi svoj račun izgube

in dobička. Ker smo posamezne podatke v tem poglavju že razmotrivali, ponatisnemo tudi ta račun s tem, da porazdelimo njegove posamezne postavke po naši potrebi. V nadaljnjo analizo tega računa se za sedaj ne bomo spuščali.

Račun izgube in dobička.

Poslovni stroški:			Bruto dobiček od prodajnega blaga	591.124	63
a) plače namasčencev 176.900'80					
b) razni stroški 69.083'—	245.983	80			
Bančne obresti	64.999	36			
Davek	5.100	—			
Odpis inventarja	75.000	—			
Čisti dobiček	200.041	47			
				591.124	63

(Dalje prihodnjič.)

M. Savič:

Naša industrija in obrti.

(Nadaljevanje.)

V Dalmaciji se porabi okrog 650.000 parov čevljev in okrog 250.000 parov opank, ki jih kmetije sami izdelujejo. Čevljev izdelajo čevljarji okrog 150.000 parov ostanek se uvaža iz inozemstva in sicer okrog 400.000 parov.

V Bosni in Hercegovini se lahko računa letna produkcija obutve na 700 tisoč parov čevljev, od katerih se 25% uvozi iz inozemstva, torej 175.000 parov letno.

V Srbiji in Črni gori je znašala letna poraba obutve okrog 1.600.000 parov, katero je z malimi izjemami krije domača obrt.

V Sloveniji znaša cela poraba okrog 1.000.000 parov čevljev, katero krije deloma obrt in deloma domača tovarniška industrija.

Kakor je razvidno iz gornjih izjav, naša čevljarska industrija ni v stanju krili potrebo tovarniške obutve, niti ako bi bila zaposlena s svojo polno kapaciteto, kar pa ni nikdar bilo slučaj. Ako se vzame, da se bo industrija razvijala na račun čevljarjev in opankarjev in sicer v stalni progresiji po 20% svoje današnje kapacitete, potem se razvidi, da nam je treba še zgraditi čevljarske tovarne.

Sedanji položaj naših čevljarskih tovarov je težak, ker je začela Avstrija in Čehoslovaška melati blago na naš trg in ker so carine napram vrednosti blaga male in grozi nevarnost, da se nam bodo zaprle tovarne, ako se ne poviša uvozna carina. Absolutno potrebno je, da se predvojne carine toli-

krat povišajo, kolikorkrat se je povišala cena obutve. Ker so sedanje cene najmanj petkrat tako velike bi jih bilo treba najmanj petkrat povišati v razmerju s petkratno povišano carino na usnje. Enako bi bilo treba revidirati carinske postavke za ves material, ki se uporablja razven usnja pri izdelavi čevljev ter eventualno znižati carino, ako bi se ti izdelki pri nas ne izdelovali.

Da bi dobili dobre tehnike za čevljarske tovarne bi bilo treba poslati naše ljudi v nemško šolo za strojno obutve; tako bi bilo treba, da pošljemo nekoliko naših najboljših delavcev iz čevljarske tovarne, kakor tudi nekoliko strojnih ključavničarjev, ki imajo prakso v naših čevljarskih tovarnah, da se izšolajo za poslovodje tovarov. Enako bi bilo treba tudi v inozemstvu absolvirane dijake trgovskih šol, ki bi bili gotovo dobo na praksi v naših tovarnah, poslati, da bi se izučili v večjih svetovnih tovarnah za čevlje trgovskega poslovanja pri izdelavi in prodaji obutve.

Nesporno je, da bo pri nas strojna produkcija čevljev izpodrinila obrtno izdelavo. Radi tega je potrebno:

1.) Prirediti tečaje za čevljarske mojstre, v katerih bi se poučevalo risanje in prirobovanje obutve, modeliranje, knjigovodstvo, blagovnanstvo in kalkulacijo, da bi se mojstri usposobili, da ne bi podlegli takoj konkurenci ter da bi se trgovsko izobrazili, da bi prevzeli prodajo izdelanih čevljev; 2.) podpirati čevljarske zadruge v svrhu cene nabave materiala, kakor tudi v svrhu nabave skupnih strojev za izdelavo najbolj zadržanih delov; 3.) informirati mojstre, da bi pričeli, kadar ne

bodo več mogli izdelovati obutve, prodajati strojno izdelano obutve, ker ako tok časa odnese obrt, ni treba, da odnese tudi obrtnike; 4.) sestaviti in izdati strokovne knjige o celokupni čevljarski obrti, striženju, prirobovanju, modeliranju noge, knjigovodstvu, blagovnanstvu, kalkulaciji in upravi delavnice; 5.) podpirati izdajanje strokovnega čevljarskega lista v našem jeziku za razpravljanje vseh vprašanj, ki se tičejo čevljarske obrti in čevljarske industrije.

Sedaj vrši ministrstvo trgovine in industrije v Beogradu tri-mesečne mojsterske tečaje z velikim uspehom. Take tečaje bi bilo treba vpeljati tudi v drugih krajih, kar bo naloga novoustalovljenega obrtno-indust. muzeja, čim bo začel poslovati.

Ravno tako je izdalo ministrstvo trgovine in industrije strokovno knjigo o čevljarskem obrtu »Obučar« od prof. Voj. Štefanoviča, ki se lahko dobi v državni tiskarni v Beogradu. Ako bomo tako delali, bo nadomestila čevljarska industrija čevljarski obrt, v kolikor bi propadel, in čevljarji pa bi si kot prodajalci izdelanih čevljev v tovarnah ohranili obstoj.

(Dalje prihodnjič.)

Dr. Radosavljevič v Ljubljani.

V sredo, dne 24. januarja se je mudil v Ljubljani načelnik finančnega ministrstva dr. Radosavljevič, ki je poročal na predsedstvu pokrajinske uprave o našem valutnem vprašanju ter se informiral o željah naših gospodarskih krogov glede novega deviznega pravilnika. Posvetovanje se je vršilo ob 4. popoldne, ker je računal z realnostjo. Gosp. dr. Radosavljevič veruje trdno v popravilo dinarja, ker so po njegovem mnenju podani finančni pogoji za popravilo dinarja. Dr. Radosavljevič je naglašal, da se je naš leteči dolg zmanjšal, da se je v letu 1922. zmanjšal dolg države nasproti Narodni banki, da se inflacija papirnatega denarja ni sorazmerno preveč povečala ter da se tudi v bodoče ne bo to zgodilo. Naš promet se stopnjeva izboljšuje in sicer s pomočjo lokomotiv in vagonov, ki smo jih prejeli v precejšnjem številu iz naslova reparacij iz Nemčije. Poleg tega smo dobili od naših izseljencev zadnje čase precejšnje množine dolarjev. Plačilna bilanca je sicer pasivna, toda konstantna. Povišanje carinskega aggio od 7 na 9 odstotkov bo veliko pripomoglo k temu, da se uvoz nepotrebnih luksuznih predmetov omeji. Gosp. dr. Radosavljevič je našteval vzroke padca našega dinarja, ki so našo

javnost in naše finančne kroge naravnost presenetili. To so v prvi vrsti vesti o naši mobilizaciji, vesti o vojaških izrednih kreditih, o našem dozdevnem mandatu glede okupacije Mažarske ter o ultimatu Bolgariji. Vesti, ki so napravile na inozemstvo silen vtis, tako da se je polastila našega dinarja mednarodna špekulacija, ki je umetno pritisknila naš dinar k tlom. — Gosp. dr. Radosavljevič se je informiral pri naših bančnih krogih glede želji, ki se nanašajo na spremembo pravilnika. Tozadevno se je razvila obširna debata, v katero so posegli in trgovskih krogov. Upači je, da se skoraz vsi zastopniki naših bančnih bodo devizne odredbe olajšale. — Končno so naši gospodarski in trgovski predstavniki apelirali dr. Radosavljeviča, naj čimprej ugodno reši zadevo glede ustanovitve popolne produkčne borze ter borze z evrom in valutami v Ljubljani.

Ivan Renčelj, obratni asistent.

Sredstvo za povzdigo narodnega gospodarstva.

Težave in nadloge v vseh panogah narodnega gospodarstva, s katerimi se moramo boriti niso nikak posebna lastnost naše mlade države, temveč obstoje v večji ali manjši meri v vseh starih in mladih evropskih državah. Kakor pri nas, tako so tudi v vseh drugih državah državni činitelji na delu, ki skušajo potom raznih ukrepov izboljšati nepovoljni gospodarski položaj. Ti izboljševalni ukrepi pa so tu in tam kaj po večini take naravi, da niso donesli zaželenega izboljšanja. Vključ neuspehom pa se še vedno trdovratno ponavljajo enaki predlogi in odredbe. Drago državno upravo raznih oblastev se skuša razbremeniti z odslovlitvami uradnikov; pasivnost državnih in tudi privatnih železnic se poskuša odpraviti s povišanjem tarifov; nezadostno in drago produkcijo industrijskih podjetij in obrti se skuša dvigniti in poceniti s podaljšanjem delovnega časa. Trajnega izboljšanja pa nam ti ukrepi niso donesli. Vključ temu pa merodajni činitelji pri nas in marsikje drugod ne najdejo ali nočejo nastopiti drugih poti v dosego cilja. Baš sedaj se nam zopet obeta nova nespremenjena izdaja takih ukrepov.

Nadloge, ki nas tarejo pač niso bolezen takega svojstva, da bi se ne dala ozdraviti. Kakor pa je treba za vsako bolezen točne diagnoze, ako hočemo računati ali vsaj upati

LISTEK.

Gustav Freytag.

Dati - Imeti.

(Nadaljevanje.)

Anton je z veseljem hitel naprej. Pred njim je ležala bodočnost, solnčna kakor livada, življenje polno blestečih sanj in zelenih nad. Po dolgem žalovanju v ozki izbi je bilo danes njegovo srce prvokrat zopet s krepkimi udarci. Vse okrog njega je blestelo, duhtelo in se lesketalo kot v električnem ognju, v dolgih požirkih je vdihaval opojni duh, ki se je vzdigoval iz cvetoče zemlje.

V sladke misli zatopljen je zavil na ozko stezo, vodečo čez travnike, prekorakal mali most in vstopil v gozdiček, skozi katerega je peljala dobro ohranjena peščena pot. Čim dalje je hodil, tem bolj je kazalo grmovje sliko negovanega vrta, potnik je zavil mimo nekoliko starih dreves in obstal slednjič pred veliko livado. Na njenem nasprotnem koncu se je vzdigovala lepa vila z dvema stolpičema in balkonom, s katerega se je nutil skozi odprtino med drevesi najlepši razgled na obise daljnjih gora. Okrog stolpičev se je ovijala divja trta in pred balkonom je ležal park, okrašen s cvetočimi grmički.

Ni bila to nikaka sijajna palača, in v okolici se je nahajalo mnogo

lepših in večjih letoviščnih poslopij; toda Antona, ki je vzraščel v malem mestecu in imel le redkokdaj priliko videti od blizu udobnost in blagostanje lastnika katerega posestva, je bil pogled na to stavbo očarujoč. Vse se mu je zdelo prekrasno in čudovito! Srečni mladenič je tako zašel v sanjavo občudovanje, da se je vsedel ob potu v senco velikega drevesa in skrit za grmom dolgo časa strmel na ljubko sliko pred seboj. Kako morajo biti ljudje, ki tu stanujejo, srečni, kako odlični in kako plemeniti! Na tej strani lepe cvetke in velika drevesa, na drugi najbrž obširno dvorišče s skednji in hlevi, v njih konji, velika goveda in nešteto ovac! Spoštovanje pred vsem, kar je bilo čedno in kar je nastopalo v svetu sigurno in samozavestno, je bilo revnemu kalkulatorjevemu sinu že prirojeno, in če je zdaj v čistem veselju nad krasoto, ki ga je obdajala, pomislil nase, se je zdel samemu sebi neznan, majhen kakor hrošček, komaj viden v travi...

Dolgo je sedel tako v samotni tiho; slednjič je prišlo življenje v tiho sliko. Na balkonu je stopila skozi odprta vrata dražestna ženska postava v svetli poletni obleki s širokimi rokavi iz čipk in ljubko frizuro, kakršnih se je spominjal Anton iz rokoko - slik. Natančno je lahko videl fine poteze njenega obraza in jasni pogled njenih oči,

ki je počival na livadi pod njenimi nogami. Dama je ostala oprta na ograjo, mirno kot soha, in Anton je gledal oboževalno proti njej navzgor. Hipoma prileti iz odprtih vrat pisana papiga, se vsede na njeno roko in se pusti od nje ljubkovati. Ta blesteča žival je še bolj povzdignila Antonovo občudovanje. In ko je sledila papigi že skoro odrasla deklica, ki je prilizovaje objela vrat lepe gospe, in je dama nežno pritisknila dekličino lice na svoje, ter je papiga, glasno kriče, skakala z rame prve dame na ramo druge, tedaj je postal v Antonu čut spoštovanja tako živahen, da je vsled notranje razburjenosti zardel in se pomaknil še globokejš v senco grmovja.

Zatopljen v misli na obe lepi ženski postavi na balkonu, nastopi s prožnimi koraki, kakor človek, ki se mu je nekaj veselega pripetilo, pot nazaj, da bi našel kak izhod iz vrta. Naenkrat začuje za seboj prhehanje konja. Na črnem poniju je prijezdila za njim mlajša izmed obeh dam; vitka postava je sedela sigurno na konju in uporabljala solnčnik kot jezdni bič. Damski svet v Ostravi ni imel navade jezdi. Le enkrat je videl Anton neko umeno jahalko z rdečimi lici in dolgo rdečo obleko, ki je v spremstvu veselega bajazzo jezdila po ulicah in se ustavila na vsakem uličnem oglu, kjer je konj vsakokrat napra-

vil skok, in je bajazzo nezasiščano smešne stvari pripovedoval zbrani mladini. Ze tedaj je z nepopisnim občudovanjem ogledoval lepo jahalko, in zdaj je bilo popolnoma na mestu, da se mu je povrnil isti čut v tem višji meri. Obstane in se jahalki najponižnejše prikloni. Ta vrne pozdrav s tem, da graciozno pokima z glavo, nakar hipoma ustavi konja in prijazno vpraša našega prijatelja: »Ali koga iščete tukaj? Morebiti želite govoriti z mojim očetom?«

»Prosim, oprostite«, odgovori Anton z globokim spoštovanjem. »Najbrž se nahajam na potu, ki tujcem ni dovoljen. Prišel sem po stezi čez travnik in nisem videl nobenih vrat in nobene ograje.«

»Vrata so na mostu, so pa čez dan odprta«, pouči gospodična Antona, gledaje milostno nanj. Ker namreč ljudje nimajo ravno prevelikega spoštovanja pred štirinajstletnimi gospodičnami, ji je izredno dobro delo, ko je videla to izjemno lepo lastnost pri Antonu.

»Ker ste že v vrtu, ali bi si ga ne hoteli nekoliko ogledati? Veselilo nas bo, če Vam bo ugajal«, dostojanstveno pristavi gospodična.

»Bil sem tako predrzen«, odvrne Anton zopet s poklonom, »prišel sem gori do livade pred vašim gradom. Krasen je!« navdušeno zakliče pošteno dečko.

(Dalje prihodnjič.)

na ozdravljenje, tako je treba tudi za gospodarsko bolezen, katero preživljamo, točne diagnoze, predno jej predpišemo lek. Da se to sedaj ni zgodilo, ali vsaj, da je bila diagnoza zgrešena, nam dokazuje okolnost, da predpisani lek v obliki omenjenih izboljševalnih odredb, ni donesel trajnih koristi. Nasprotno, poslabšal je odnose, ker je izval povišanje že itak splošne in žal upravičene nezadovoljnosti. Nezadovoljnost pa ni dala nikdar še dobrega sadu, ker je slabo gnajilo za vsodbudo k delavnosti, katere tako zelo potrebujemo.

Ako hočemo ozdraviti naše gospodarske odnose moramo pred vsem preiskati in ugotoviti vzroke, ki so krivi nepovoljnega stanja.

Glavna uprava oblasti je draga, ker imamo nastavljenih baje preveč nameščencev, katere mora država plačevati. Zakaj pa je število nameščencev tako prekomerno visoko? Ni morda isto posledica notranjega poslovnega ustroja oblasti? Javna bajka je, da je izvor slabega gospodarstva državnih uprav baš v njenih okorelih, nesmotrenih predpisih, ki zahtevajo mnogo časa in mnogo ljudi za njihovo izvrševanje. Znižanje števila uradništva, ne da bi se istočasno izboljšalo tudi poslovni ustroj, ne more toraj donesti koristi, pač pa škodo, ker bo povzročilo zastoj poslovanja. Premeniti je treba toraj v prvi vrsti poslovni ustroj tako, da se bo vse delo dalo opraviti v najkrajšem času in s potroškom najmanjše količine človeških sil.

Mi vidimo, da so železniški vlaki vedno polni potnikov, da so železniške stanice natrpane polnih vagonov blaga, tako, da železnice niti ne morejo obvladovati prevoza. Železniška uprava se toraj ne more pritoževati radi pomanjkanja poslova. Plače uslužbencem niso bile v zadnjem času zvišane in tudi cene premoga in drugih potrebščin za obrač železnic niso narasle od zadnjega poviška tarifov. Kje tiči toraj vzrok pasivnosti? Pač zopet v nesmotrni organizaciji uprave, prometa in obrača.

Cehoslovaške novine so pisale v zadnjem času to-le o tamošnjih železnicah:

Cehoslovaške železnice izkazujejo vključno povišanjem tarifov stalno rastoči primanjkljaj. Sedaj se ceni istega na milijardo Kč., od katerih dolguje železniško ministrstvo tovarnam za dobavo lokomotiv in vagonov 450 milijonov Kč. Reforma naše železniške organizacije in provedba zvišane varčnosti tvorita toraj sedaj najvažnejši problem našega narodnega gospodarstva. V železniškem svetu je bil izvoljen ožji odbor, da prouči kako bi se dalo postaviti proračun na komercialno podlago, tako, da bi bilo mogoče tarife znižati. Zastopniki trgovine in industrije so namreč mnenja, da ako bi se postavilo upravo na komercialni temelj, bi se dalo troške v taki meri znižati, da bi bilo mogoče početi nižje tarife. Tega mnenja pa ne dele železniški strokovnjaki.

(Dalje prihodnjic.)

Izvoz in uvoz.

Uvoz pšenice v oplemenjevalnem prometu in carine prosli izvoz pšenične moke. Ministrski svet je na seji dne 12. januarja pod št. 2350 dovolil mlinom v naši kraljevini uvoz pšenice in carine prost izvoz pšenične moke v množini 75 % od uvožene pšenice. Glede otrobov veljajo splošne določbe za izvoz otrobov. V sledečem prinašamo izvršilni predpis o formalnem postopku, ki ga je izdal finančni minister in ki ga je generalna direkcija carin z odlokom št. 6 od 12. jan. t. l. dostavilo vsem carinarnicam: 1. Dovoljenje za uvoz v oplemenjevalnem prometu (mleto) daje generalna direkcija carin, in sicer na posebno prošnjo vsakega posameznega mlinškega podjetja. V prošnji, ki se vložijo neposredno pri generalni direkciji carin, se mora označiti: a) množine pšenice; b) zemlja, ki se iz nje uvozi; c) način eventualnega osiguranja ca-

rine (kavcija v golovem denarju, državnih ali od države garantirani vrednostni papirji, garantna pisma bank, ki so pooblašene za promet z devizami, in vložne knjižice takih denarnih zavodov); d) carinarnica, ki se bo preko nje uvozila pšenica in izvozila moka; v slučaju, da se moka ne bo izvozila pri oni carinarnici, ki je pri njej uvožena pšenica, se mora v prošnji še označiti, pri katerih carinarnicah se bo izvozila moka; e) prošnji se mora priložiti tudi uverjenje (potrdilo) pristojne trgovske zbornice, da je prosilec lastnik mlinškega podjetja in koliko je letna kapaciteta njegovega podjetja. — 2. Ker je z odlokom ministrskega sveta od 14. avgusta 1922, št. 52.181 (»Službene Novine« št. 182 od 18. avgusta 1922) bila ukinjena uvozna carina na vse vrste pšenice, ni potreba pri uvozu pšenice v oplemenjevalnem prometu plačati niti osigurati uvozne carine. Poslanske pristojbine pa se morajo vsakokrat plačati v golovem denarju. Pri izvozu pšenične moke v množini do največ 75 % od uvožene pšenice se ne plača izvozna carina, ampak samo poslanske pristojbine. Višek, ki to količino prekorači, je podvržen brez izjeme tudi izvoznim carini. Izvoz otrobov pri mletju pšenice, ki je uvožena v oplemenjevalnem prometu, je vezan na predpise, ki veljajo v splošnem za izvoz otrobov. Potem-tem se morajo otrobi izvoziti šele, ko bo ministrstvo za poljedelstvo osiguralo potrebo živinske krme v zemlji (na temelju odloka ministrskega sveta od 12. t. m. se morejo otrobi zopet izvažati iz kraljevine; pri izvozu se plača za vsakih 100 kg 25 Din izvozne carine). — 3. Če bi se v toku veljavnosti tega izvršilnega predpisa ukinila ugodnost carine prostega uvoza pšenice, se mora pri uvozu pšenice v oplemenjevalnem prometu osigurati uvozna carina na način, ki je označen v točki 1. c) tega predpisa. V slučaju pa, da bi se v toku veljavnosti tega predpisa ukinila izvozna carina na pšenično moko, preneha obveznost mlinških podjetij glede omejitve izvoza moke do 75 % od uvožene množine pšenice. — 4. Rok, ki se more v njem, moka (do všteti 75 %) izvoziti carine prosto, je določen s 4 meseci od dneva, ko je izvršena uvozna carinska ekspedicija pšenice. Ta rok more finančno ministrstvo (generalna direkcija carin) podaljšati, če izvoznik v prošnji, ki se mora vložiti pred pretekom štirimesnega roka, dokaže, da ni mogel moko izvoziti zaradi neprilike, ki jih ni sam zakrivil. Rok se more podaljšati najdalje do 2 meseca, ne sme pa v nobenem slučaju iti čez 1. julija 1923. Odločitev generalne direkcije carin v podaljšanju roka je izvršna. — 5. Mlinška podjetja, ki se nahajajo v mestih, kjer so tudi carinarnice, morajo vse uvozne carinske ekspedicije pšenice in tudi vse izvozne ekspedicije moke (do všteti 75 %) izvršiti pri isti carinarnici. Pri uvoznih in izvoznih carinskih ekspedicijah mora stranka predložiti carinske deklaracije v treh izvodi, od katerih unikal zadrži carinarnica; duplikat in triplikat pa se izroči deklarantu. V deklaracijah se mora posebej označiti, da se uvoz, odnosno izvoz vrši na temelju tega predpisa, in sicer po posebnem dovoljenju generalne direkcije carin št. ... od ... Razen tega se mora v uvoznih deklaracijah označiti tudi rok, do katerega se more moka (do všteti 75 %) izvoziti carine prosto. Pri izvozu moke morajo izvozniki predložiti carinarnici tudi duplikat in triplikat uvozne deklaracije, ki je po njej izvršena uvozna carinska ekspedicija pšenice; carinarnica, ki izvrši carinsko odpremo moke, mora pa, čim se prepriča, da se izvozi dovoljena množina moke (do všteti 75 %) in da se izvoz vrši v predpisanem roku, na izvozni deklaraciji zabeležiti vse podatke, odnosno uvozne deklaracije. Carinarnice morajo najatančneje paziti, da se ne izvozijo carine prosto večje kot dovoljene množine moke in da se tak izvoz izvrši v predpisanem roku; v vseh ostalih slučajih morajo zahtevati predpisano izvozno carino. Mlinškim podjetjem, ki se ne nahajajo v mestih, kjer so tudi carinarnice, je dovoljeno, da morejo izvršiti carinsko odpremo moke (do 75 %) tudi pri kaki drugi carinarnici, a ne pri oni, ki je pri njej uvožno odpremljena pšenica. Uvozne in izvozne carinske ekspedicije se

tudi v teh slučajih izvršujejo v smislu določb 1. in 2. alineje točke 5. tega predpisa s to razliko, da morajo taka mlinška podjetja pri izvozu moke predložiti carinarnici obenem z deklaracijo tudi še uverjenje (potrdilo) one carinarnice, ki je uvožno odpremlja pšenico; v tem uverjenju mora biti označeno: množina, ki je po dolični uvozni deklaraciji še prošla za izvoz brez izvozne carine, in rok, do katerega se more ta moka izvoziti. Seveda se taka uverjenja ne smejo izdajati, če je na temelju že izdanih uverenj že izčrpan ves kontingent moke. Na temelju takih uverenj in predloženih izvoznih deklaracij z duplikatom in triplikatom uvozne deklaracije odpremo carinarnice moko v smislu 1. in 2. alineje 5. točke tega predpisa s to razliko, da morajo po izvršeni carinski ekspediciji takoj s posebnim poročilom v priporočenem pismu obvestiti ono carinarnico, ki je odnosno uverjenje izdala. V doličnem poročilu se morajo označiti vsi podatki izvozne deklaracije, ki je po njej izvršena uvozna carinska ekspedicija pšenice v svrhu razknjiženja v kontu. Ta postopek se lahko po predhodnem dovoljenju generalne direkcije carin uporablja tudi na mlinška podjetja, ki se nahajajo na mestu carinarnice, če so za to tehnični razlogi. Za množino do všteti 75 % moke, dopuščene za izvoz brez izvozne carine, se ne zahteva identiteta, t. j. dokaz, da je izvožena moka zares produkt iz inozemstva uvožene pšenice, marveč samo ekvivalent, vendar pa se mora posebno paziti, da se izvozi zares samo pšenična moka brez ozira na kvaliteto. Tudi ni potrebno, da se moka izvozi v ono zemljo, ki je iz nje uvožena pšenica. Carinarnica, ki izvrši uvožno carinsko odpremo pšenice, mora za vsako mlinško podjetje voditi poseben register, ki mora v njem zabeležiti: a) na konto »uvoz« redno število pošiljke, število in datum deklaracije, imenovanje in neto-težo blaga (v kilogramih), eventualno preračunano in osigurano carino ter rok za povratek (izvoz); b) na konto »izvoz« (povratek) redno število pošiljke, število in datum deklaracije, imenovanje in neto-težo blaga (v kilogramih), eventualno vplačano izvozno carino na višek in datum eventualnega povračila dokumentov za osiguranje carine. Poročila drugih carinarnic o izvršenem izvozu moke (3. alineja 5. točke tega predpisa) se zadrže kot priloge doličnega konta. Najpozneje prvega dne po preteku roka, ki je predviden v točki 4. tega predpisa, izvrši carinarnica, ki so pri njej izvršene uvozne carinske ekspedicije pšenice, obračun, in sicer na temelju triplikata uvoznih in izvoznih carinskih deklaracij, ki jih mora predložiti stranka in ki se zadržijo kot priloga obračuna. Dopršen obračun podpiše tudi stranka. Če se pri obračunu ne izkaže nikakoli razlika med uvoženo množino pšenice in izvoženim ekvivalentom moke, t. j. da ni izvožena večja kot pa določena množina moke (do všteti 75 %), se stranki povrne eventualno deponirana ali osigurana carina. Podjetje, ki bi se ne prijavilo v določenem roku carinarnici v svrhu obračuna, mora carinarnica s posebnim odlokom pozvati, da se v roku 8 dni od dneva obveljave prijavi z vsemi potrebnimi dokumenti zaradi obračuna. Do preteku tega roka izgubi mlinško podjetje pravico okoriščati se z določbami tega predpisa glede carine zrostelega izvoza. — 6. Ministrstvo financ (generalna direkcija carin) lahko vsak čas odlegne dovoljenje, ki ga je v smislu 2. točke tega predpisa izdalo, če bi se mlinško podjetje ne ravnilo natančno po teh določbah ali pa sicer bilo kaznovano za lihoapstvo po carinskem zakonu. Ministrstvo financ (generalna direkcija carin) lahko odredi, ali in kaka kontrola se naj izvršuje pri mletju pšenice, naj si bo pri samem mletju, naj si bo glede književodstva, ki se na ta oplemenjevalni promet nanaša. Mlinška podjetja morajo v svrhu izvršitve kontrole dopustiti carinskemu organu pristop v vse prostore, ki se v njih blago vskladišča in predeluje. — 7. Pšenica se more v oplemenjevalnem prometu v smislu gornjih določb uvoziti najdalje do 1. marca t. l., moka pa se more izvoziti najdalje do 1. julija t. l.; s tem dnem preneha veljavnost tega predpisa. — 8. S to ugodnostjo oplemenje-

valnega prometa se ne morejo okorističati ona mlinška podjetja, ki so uvozila pšenico pred objavo odloka ministrskega sveta o oplemenjevalnem prometu pšenice od 12. t. m. v »Službenih Novinah«. — 9. Podrobna pojasnila glede uporabe in tolmačenja gornjih določb bo izdala po potrebi generalna direkcija carin. — Ti predpisi so objavljeni v »Službenih Novinah« z dne 18. januarja.

Narodno gospodarske zadeve. Industrija.

Produkcija premoga v Poljski je znašala v 1922. letu 34.795.614 ton, t. j. 85,43 % predvojnne produkcije.

Proizvodnja slaukorja v Madžarski znaša proti pričakovanju 7200 vagonov. Madžarska vlada je dovolila izvoz 3000 vagonov, in sicer šele spomladi, ko bo domača potreba krita.

Obrt.

Prikojevalni tečaj za črevlarje v Ljubljani priredi Urad za pospeševanje obrti kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev v Ljubljani na srednji tehniški od četrtka, 25. t. m. ob ½5. popoldne in bo trajal vse delovne dni ob večernih urah. Ker je za ta tečaj še nekaj prostih mest, vabi Urad za pospeševanje obrti, da se interesenti takoj prijavijo v pisarni na Dunajski cesti št. 23, da izpolnijo lozadevni prijave.

Denarstvo.

Ponarejeni stodinarski bankovci. V Osijeku se je dognalo, da se nahajajo v prometu ponarejeni stari srbski bankovci po 100 Din. Falzifikate se lahko spozna po tem, ker v okroglem čistem polju ni vodenega odliska.

Narodna banka ne zahteva tretjine deviz. Iz Beograda poročajo: Narodna banka v Beogradu je obvestila pooblašene banke, da od 23. januarja do nadaljnjega ne bo odkupovala one tretjine deviz, ki so jo izvozniki dolžni odstopati po borznem tečaju. Podoba je, da se bo Narodna banka vzdržala nakupovanja tako dolgo, dokler ne pride dinar na svojo prejšnjo višino.

Davki.

Rok za vložitev dohodninskih napovedi in naznanil o izplačanih službenih prejemkih. Davčni zavezanci se opozarjajo, da finančna delegacija še ni objavila roka za vložitev omenjenih napovedi in naznanil za leto 1923, ampak da izide o tem razglas, ki bo določal rok do konca februarja t. l., šele te dni v Uradnem listu. Rok za vložitev torej ne poteče, kakor prejšnja leta, že koncem januarja, ampak šele koncem februarja 1923.

Družba „ILIRIJA“, Ljubljana

Kralja Petra trg 8. Telefon št. 220. Nakup gozdov. Prodaja vsakovrsnega lesa.

Razno.

Popravek. V štev. 10. našega lista z dne 25. januarja 1923 smo prezrli ne-ljubo napako pri uvodnem članku »Povišanje carine«, ker se je isla zvišala od 7 % na 9 % in ne od 6 % na 8 %, kar naj blagovolijo vzeti p. n. čitatelji na znanje.

Francoski kapital na Poljskem. Francoski kapital, ki je investiran v galiških naftinih virih, znaša 717 milijonov francoskih frankov in kontrahira polovico petrolejskih virov. V tekstilni poljski industriji je 75 % francoskega kapitala; velik del kapitala poljskih lesnih, premogovnih, železarskih, prevoznih in denarnih podjetij je tudi v rokah francoskih industrialcev in finančnikov.

Znižanje železniških tarifov v Avstriji. Ministrski svet se je bavil na izredni seji z novo ureditvijo tarifov na avstrijskih železnicah, ki naj stopijo v veljavo s 15. februarjem. Vožnja na osebnih vlakih se bo primerno znižala, v I. razredu bo veljala trojno ceno III. razreda. Tovorni tarife se bodo nanovo uredili sredi februarja. s 15. februarjem pa se znižajo tarife za premog za 10 %, za koks pa za 20 %.

V korist podpornemu društvu slepih!

Papirna industrija in knjigoveznica
A. Janežič, Ljubljana, Florjanska ulica 14.
 Izdelava in zaloga vseh vrst šolskih zvezkov,
 raznih map, trgovskih knjig, blokov itd.

V korist podpornemu društvu slepih!

Underwoodnajboljši ameri-
kanski pisalni
stroj sedanosti!**Opalograph**razmnoževalni aparat,
razmnožuje strojno in
ručno pisavo potom ne-
izrabljive steklene plošče

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo
The Rex Co. Ljubljana, Gradišče 10.
 Moderno vrejena popravilnica vseh pisal. strojev.

EN-GROS!

EN-GROS!

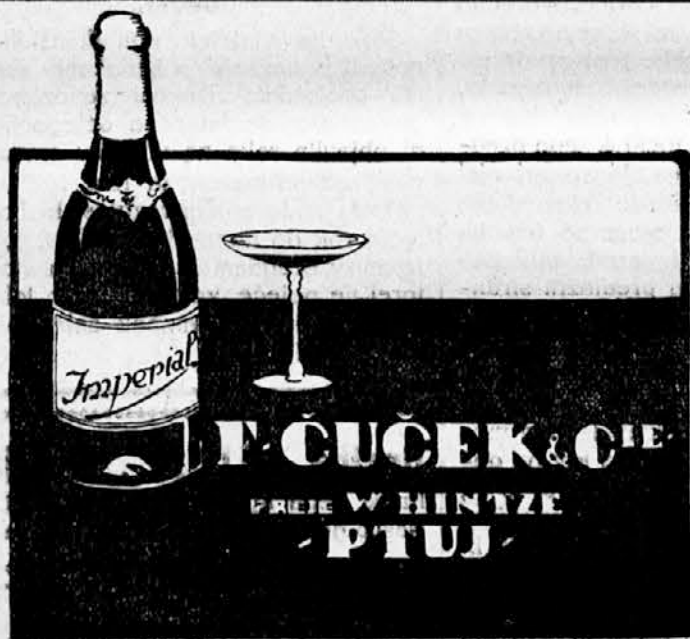
Galanterija, drobno in norimberško blago,
 nogavice, trakovi, vezene ter bombaži.

GASPARI & FANINGER

MARIBOR, Aleksandrova cesta 48.

EN-GROS!

EN-GROS!

Velika zaloga pohištva lastnega izdelka!

Vsakovrstnih spalnic, jedilnic, sob za gospode, salonskih
 garnitur, kakor kompletnih garnitur za pisarne, Vam
 nudi po najnižji ceni

Produktivna zadruga mizarskih mojstrov r. z. z. o. z.

Solidno blago!

Maribor, telefon 341.

Cene zmerne!

Priporočamo:

JOSIP PETELINC

Ljubljana, Sv. Petra nasip 7
 Najboljši šivalni stroji v vseh opre-
 mah Gritzner, Kaiser, Adler za
 rodbinsko in obrtno rabo, istotam
 igle, olje ter vse posamezne dele
 za vse sisteme.

Mavec - gips

portland- in roman-cement,
 apno, opeko, umetni škriji,
 strešno in izolacijsko lepenko,
 watprof, karbolinej, drvoce-
 ment, razne žeblice
 nudi po najnižji ceni

Kosta Novakovič in dr.

veletrgovina
 s stavbenim materijalom
LJUBLJANA,

Miklošičeva cesta šte. 15.
 Prevzame se tudi izpeljava xylo-
 litnih tlakov.

OBRATOVODJA

z večletno prakso v ve-
 likih tovarnah za usnje
 išče mesta v Jugoslaviji.
 Vešč je izdelovanja vseh
 vrst usnja po modernih
 sistemih in je zmožen
 slovenščine in nemšči-
 ne. Prevzame tudi vod-
 stvo osnovanja novih
 tovarn za usnje. Ponud-
 be na upravništvo pod
 znamko „Usnje“.

Veletrgovina

A. Šarabon

v Ljubljani

priporoča

špecerijsko blago

raznovrstno žganje,
 moko

in deželne pridelke,
 raznovrstno

rudninsko vodo.

Lastna pražarna za kavo
 in mlin za dišave z elek-
 tričnim obratom.

Ceniki na razpolago.

Ivan Kravos

Trgovina:

MARIBOR, Aleksandrova c. 13.

Delavnica:

MARIBOR, Koroška cesta 17.

Telefon inter. 207.

Konjske opreme in potreb-
 ščine za konje, kovčeki in
 različni torbarski izdelki, go-
 nilni vezalni jermeni, ga-
 maše i. t. d.

Priporočamo: galanterijo, nogavice,
 potrebščine za čevljarje, sedlarje,
 krojače in šivilje, gumbe, sukanec,
 vezene, svilu, tehtnice decimalne
 in balančne najceneje pri

JOSIP PETELINC
 Ljubljana, Sv. Petra nasip 7.

Tiskarna „Merkur“

trg.-ind. d. d.

Ljubljana

Simon Gregorčičeva ulica

se priporoča za tisk vsakovrstnih tiskovin:

časopisov, knjig, brošur, trgovskih
 in uradnih tiskovin, cenikov, po-
 setnic, kuvert itd.

AVTO

bencin, pnevmatika, olje, mast, vsa
 popravila in vožnja. Le prvovrstno
 blago in delo po solidnih cenah nudi
Jugo-Avto, d. z. o. z. v Ljubljani.

Gradbeno podjetje
ing. Dukić in drug

Ljubljana, Bohoričeva ulica šte. 20.

se priporoča za vsa v to
 stroko spadajoča dela.

Kupujemo bukovo oglje

za takojšnjo ali poznejšo dobavo posamezne vagone kakor
 tudi cele partije. Prevzem in plačilo pri nakladni postaji.
 Ponudbe na „Carbofag“ d. d. Zagreb I, pošt. predal 74.

Tomaževa žlindra, kalijeva sol, kajnit,
 koks za kovače ter livarne,
 bencin in ameriški
 petrolej vedno
 v zalogi.

TONEJC & ROZMAN, MARIBOR.

Raznovrstne

šolske zvezke

za srednje, obrtne in osnovne šole, kompandije,
 dnevniške in beležnice, raznovrsten papir in vse
 šolske in pisar. potrebščine dobavlja najceneje

TISKARNA „SAVA“, KRANJ.

Pozor! Za trgovce posebno ugodne cene!

Maraskino Morpurgo

Čašica tega delikatnega likerja je nepopisen užitek!

Priporočamo: Cognac Dalmatija Medicinal in
 druge izbrane likerje, žganja, ekstrakte in sirupe.

Prva odlikovana dalmatinska parna destilacija V. MORPURGO, SPLIT.

Zastopnik: ADOLF KORDIN, Ljubljana, Beethovnova ul. 9.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Ustanovljena l. 1900 Delniška glavica in rezervni zakladi cca K 150.000.000.— Ustanovljena l. 1900

Čekovni račun št. 10.509. — Brzjavni naslov: Banka, Ljubljana. — Telefon št. 261 in 413.

Se priporoča za vse v bančno stroko spadajoče posle. Obrestuje vloge najugodnejše. Prodaja srečke razredne loterije.

Podružnice: Brežice, Celje, Gorica, Kranj, Maribor, Metković, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst.